

ROMANIA
TRIBUNALUL TIMIȘ
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. 5023/30/2016

ÎNCHEIERE

Ședința camerei de consiliu din data de 17.02.2017

Instanța constituită din:

JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ:

GREFIER:

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – – a fost reprezentat de procuror

Pe rol, se află soluționarea plângerii formulată de, împotriva ordonanței de clasare nr. din data de a, menținută prin ordonanța nr. din data de a procurorului șef serviciu.

La apelul nominal, făcut în camera de consiliu, a răspuns pentru petenta, consilier juridic, și pentru intimatul, lipsă, prezentat de apărător ales, avocat, cu împuternicire avocațială la dosar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a efectuat referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței că s-a depus la dosar, de către atât prin registratura instanței, cât și prin fax note scrise atât cu privire la admisibilitatea formulării plângerii, cât și cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Reprezentantul Ministerului Public depune la dosar note scrise cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, dar și pe fondul excepției, având în vedere motivul pentru care instanța a redeschis dezbaterile.

Instanța pune în discuția părților necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept respectiv interpretarea dispozițiilor art. 340 alin 1, art. 339 raportat la art. 336 alin 1 cod procedură penală referitor la calitatea procesuală a de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dreptul de a ataca soluțiile de clasare dispuse de procuror.

Reprezentantul Ministerului Public arată, în esență că în ceea ce privește pronunțarea unei hotărâri prealabile în sensul indicat mai sus, sesizare este inadmisibilă în prezenta cauză, nefiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de dispozițiile art. 475 C.p.p.

Procurorul arată că nu este îndeplinită condiția ca asupra chestiunii de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei să nu fi statuat Înalta Curte de Casație și Justiție printr-un recurs în interesul legii, având în vedere interpretarea coroborată a dispozițiilor art 474¹ Cod pr pen, art 336 alin 1 C pr pen, art 339 alin 4 și 6 C pr pen, art 340 C pr pen, art 278¹ din Codul de procedură penal din 1969 și a Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011. Arată că astfel cum rezultă din considerentele Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011, în mod clar problema de drept soluționată este aceea a condițiilor în care se dobândește calitatea procesuală necesară pentru a formula plângere împotriva soluțiilor procurorului de netrimiteră în judecată, chiar dacă, dispozitivul se referă doar la, Mai arată că potrivit dispozițiilor art 474¹ Cod pr pen efectele unei decizii de recurs în interesul legii încetează în cazul abrogării, constatării neconstituționalității ori modificării dispoziției legale care a generat problema de drept dezlegată, cu excepția cazului în care aceasta subzistă în noua reglementare.

Astfel, interpretând per a contrario aceste dispoziții legale, efectele unei decizii de recurs în interesul legii nu încetează în cazul abrogării unui text de lege în situația în care dispoziția legală care a generat problema de drept dezlegată subzistă în noua reglementare legală.

Reprezentanta petentei apreciază că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiind îndeplinite prevederile art. 475 C.p.p. În ceea ce privește Decizia de recurs în interesul legii numărul 13/2011, invocată de reprezentantul Ministerului Public consideră că, este o chestiune interpretabilă astfel încât apreciază că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept prin care să se stabilească dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 340 alin. (1), art. 339 raportat la art. 336 alin.(1) din Codul de procedură penală, are calitatea procesuală de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dreptul autorității centrale de audit de a ataca soluțiile de clasare dispuse de procuror. Depune la dosar note de ședință.

Apărătorul ales al intimatului arată că achiesează la concluziile reprezentantului Ministerului Public. Consideră că este inadmisibilă și inoportună o astfel de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, având în vedere și Decizia de recurs în interesul legii nr. 13/2011.

JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,

Expunerea succintă a faptelor.

În dosar al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – s-au efectuat cercetări în ce privește comiterea infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin 1 cod penal cu aplicarea art. 13 indice 2 din Legea 78/2000 față de faptele unor funcționari din cadrul care erau suspectați că și-ar fi încălcat atribuțiile de serviciu cu ocazia desfășurării procedurilor de atribuire și executarea a unor contracte de achiziție publică în care are calitatea de autoritate contractantă.

Urmărirea penală a fost începută în baza procesului verbal de sesizare din oficiu , dar și a sesizării care a vizat încheierea unui contract între și, privind concesiunea serviciului public de iluminat.

La data de 23 martie 2016, procurorul de caz a pronunțat o soluție de clasare în temeiul art. 315 alin 1 lit. b, art. 314 alin 1 lit. a cod pr. penală raportat la art. 16 alin 1 lit. a cod pe penală.

Împotriva acestei soluții a formulat plângere, la primul procuror al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție –, plângerea fiind respinsă ca nefondată. la data de, în dosar

Petenta,, s-a adresat cu plângere Tribunalului Timiș.

La data de 06 01 2017 Ministerul Public a invocat excepția inadmisibilității plângerii formulată de prin prisma lipsei calității procesuale a acestei instituții.

Problema de drept supuse dezlegării

A se sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru a statua asupra interpretării dispozițiilor art. 340 alin 1, art. 339 raportat la art. 336 alin 1 din codul de procedură penală, și anume dacă are calitatea procesuală de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dacă autoritatea centrală de audit are dreptul de a ataca în instanță în procedura de mai sus, soluțiile de clasare dispuse de procuror” .

Admisibilitatea sesizării

Legiuitorul a stabilit în conținutul art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul

judecării, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe:

- *problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii;*

Această condiție este îndeplinită în cauză întrucât, în opinia tribunalului, chestiunea de drept incidentă în cauză nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs.

Ministerul Public susține că această condiție nu ar fi îndeplinită deoarece sunt aplicabile dispozițiile Deciziei nr. 13 /2011 prin care Înalta Curtea de Casație și Justiție a statuat într-un recurs în interesul legii asupra lipsei calității procesuale a de a promova plângere în condițiile vechiului cod de procedură penală și că dispozițiile aceste decizii sunt actuale și se aplică prin analogie și în situația

Instanța nu este de acord cu această opinie, concluzionând că prevederile unui recurs în interesul legii nu pot fi aplicate prin analogie, iar pe de altă parte, nu se poate stabili un raport de egalitate între și sub aspectul atribuțiilor și a interesului manifestat în exercitarea unei acțiuni judiciare.

- existența unei cauze aflate în cursul judecării în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de articolul anterior menționat;

Această condiție este de asemenea îndeplinită, întrucât Tribunalul Timiș este sesizat cu o cauză în ultimă instanță, respectiv soluționarea unei plângeri împotriva ordonanței de clasare dispusă de procuror în cursul urmăririi penale.

- soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

Chestiunea de drept cu care a fost sesizată instanța este de natură a împiedica sau nu soluționarea pe fond a cauzei, întrucât a fost invocată, pe cale de excepție lipsa calității procesuale a petentei, iar dezlegarea dată de instanța acestei probleme este de natură a afecta soluționarea pe fond a plângerii.

Opinia părților cu privire la admisibilitate cât și cu privire la chestiunea de drept

1. Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – a arătat că din punctul de vedere al Direcției Naționale Anticorupție -, o astfel de sesizare este inadmisibilă în prezenta cauză, nefiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de dispozițiile art 475 Cod procedură penală.

Astfel, din punctul de vedere al Direcției Naționale Anticorupție -, în prezenta cauză nu este îndeplinită condiția ca asupra chestiunii de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei să nu fi statuat Înalta Curte de Casație și Justiție printr-un recurs în interesul legii, astfel încât sesizarea apare ca inadmisibilă, având în vedere interpretarea coroborată a dispozițiilor art 474¹ Cod pr pen, art 336 alin 1 C pr pen, art 339 alin 4 și 6 C pr pen, art 340 C pr pen, art 278¹ din Codul de procedură penală din 1969 și a Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011.

Se arată că excepția inadmisibilității plângerii formulate de a fost invocată în prezenta cauza tocmai datorită aplicabilității în speță a Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011, decizie prin care Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că, în aplicarea dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală din 1969, nu are calitatea

procesuală de a ataca soluțiile de urmărire penală sau de netrimitere în judecată dispuse de procuror, plângerile astfel formulate urmând a fi respinse ca inadmisibile.

Reprezentantul Direcției Naționale Anticorupție - arată că deciziile pronunțate în soluționarea unor recursuri în interesul legii sunt obligatorii în integralitatea lor, atât în ceea ce privește dispozitivul acestora cât și în ceea ce privește considerentele.

Ori din considerentele Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011 rezultă faptul că problema de drept asupra căreia a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție este aceea că, pentru a avea calitatea procesuală necesară pentru formularea unei plângeri împotriva soluției de netrimitere în judecată a procurorului, este necesară vătămarea unui interes legitim propriu, concret și actual, deoarece procedura instituită de dispozițiile art 278¹ din Codul de procedură penală din 1969 are esențialmente un caracter privat, dedus din cerința unei vătămări suferite de persoana care se adresează justiției, în drepturile sau interesele sale legitime, și care nu este compatibil cu interesul public în virtutea căruia acționează cei care sesizează organele judiciare în baza unor obligații legale sau a propriei conștiințe.

Practic, din punctul de vedere al Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul Teritorial Timișoara, problema de drept ce a fost dezlegată prin Decizia de recurs în interesul legii numărul 13/2011 este aceea a condițiilor care trebuie îndeplinite de către persoanele ce sesizează organele de urmărire penală pentru a dobândi calitatea procesuală necesară pentru a formula plângere împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată emise de procuror, chiar dacă dispozitivul se referă strict la

În ce privește problema de drept supusă dezbaterii

Lipsa calității procesuale a petentei rezultă din considerentele deciziei mai sus menționate, care fac trimitere, în termeni generali la aceste condiții astfel:

" Pentru a stabili dacă denunțatorul poate fi o persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, trebuie delimitată noțiunea de interese legitime prin raportare la conduita denunțatorului care acționează fie pentru că legea îl obligă la un asemenea demers (de exemplu în cazul infracțiunilor a căror nedeținere sau nesesizare a organelor judiciare constituie ea însăși o infracțiune) , fie pentru că spiritul etic sau civic îl determină la o asemenea acțiune .

În aceste cazuri nu se poate vorbi despre un interes legitim propriu, concret și actual pe care l-ar avea denunțatorul pentru a depăși demersul inițial, de încunoaștințare a organelor de urmărire penală cu privire la presupusa săvârșire a unei infracțiuni, indiferent de cauza care l-a determinat în primă instanță să acționeze (o obligație legală sau propria conștiință).

Dacă legea recunoaște oricărei persoane dreptul de a sesiza organele de urmărire penală atunci când apreciază că s-a comis o infracțiune, nu același lucru se poate afirma și în ceea ce privește posibilitatea de a contesta în justiție actul prin care procurorul a apreciat, cu referire la aspectele sesizate, că nu este cazul să înceapă urmărirea penală sau , după caz, să dispună trimiterea în judecată a persoanei (persoanelor) cercetate.

Aceasta pentru că procedura instituită în art 278¹ din Codul de procedură penală are esențialmente un caracter privat, dedus din cerința unei vătămări suferite de persoana care se adresează justiției, în drepturile sau interesele sale legitime.

Or, încunoaștințând organele judiciare cu privire la săvârșirea unei presupuse infracțiuni, denunțatorul acționează în virtutea unui interes public, ca reprezentant al societății, ajutând astfel aceste organe să cerceteze presupuse fapte prevăzute de legea penală despre care ele nu au avut cunoaștință pe altă cale (plângere sau sesizare din oficiu).

Acest interes public este limitat însă la sesizarea organelor de urmărire penală și nu conferă denunțatorului dreptul de a supune cauza cenzurii instanței de judecată, atunci când nu s-a dispus începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată ".

Din pasajele citate mai sus din considerentele Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011, rezultă în mod clar faptul că problema de drept soluționată este aceea a condițiilor în care se dobândește calitatea procesuală necesară pentru a formula plângere împotriva soluțiilor procurorului de netrimiteră în judecată, chiar dacă, așa cum a arătat anterior, dispozitivul se referă doar la

Având în vedere faptul că de la momentul pronunțării Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011 a fost adoptat actualul Cod de procedură penală, intrat în vigoare la data de 01 02 2014, evident că se pune problema în ce măsură dispozițiile acestei decizii mai sunt aplicabile la actualele prevederi legislative în materie.

Conform dispozițiilor art 474¹ Cod pr pen efectele unei decizii de recurs în interesul legii încetează în cazul abrogării, constatării neconstituționalității ori modificării dispoziției legale care a generat problema de drept dezlegată, cu excepția cazului în care aceasta subzistă în noua reglementare.

Interpretând per a contrario aceste dispoziții legale, efectele unei decizii de recurs în interesul legii nu încetează în cazul abrogării unui text de lege în situația în care dispoziția legală care a generat problema de drept dezlegată subzistă în noua reglementare legală.

Ori analizând dispozițiile art 278¹ din Codul de procedură penală din 1969 și dispozițiile art 336 alin 1, art 339 alin 4 și 6 și art 340 din actualul Cod de procedură penală, se constată faptul că legiuitorul a utilizat aceeași sintagmă atunci când a definit persoanele ce pot formula plângeri împotriva soluțiilor de netrimiteră în judecată emise de procuror, respectiv orice persoană ale cărei interese legitime au fost vătămăte .

Având în vedere acest aspect, din punctul de vedere al Direcției Naționale Anticorupție -, efectele Deciziei de recurs în interesul legii numărul 13/2011 sunt aplicabile și în cazul dedus judecății.

2. a solicitat ca instanță să dispună, prin încheiere sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept prin care să se stabilească dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 340 alin. (1), art. 339 raportat la art. 336 alin.(1) din Codul de procedură penală,are calitatea procesuală de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dreptul autorității centrale de audit de a ataca soluțiile de clasare dispuse de procuror.

Se apreciază că raportat la prevederile art.475 din Codul de procedură penală, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții ce trebuie să fie întrunite în mod cumulativ.

Totodată, se arată că deși nu este menționată *expressis verbis* ca o condiție de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă drept obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

Or, în dosarul de față se apreciază că, întrebarea ridicată, constituie o evidentă „problemă/chestiune de drept” care să impună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, aceste „chestiuni” având aptitudinea de a influența soluționarea pe fond a cauzei.

În ce privește calitatea procesuală a se arată următoarele:

1). Textul de lege în baza căruia a fost formulată plângerea împotriva ordonanței prin care s-a respins plângerea împotriva ordonanței de clasare, respectiv art. 340 din noul *Cod de procedură penală*, coroborat cu dispozițiile art. 336 din același act normativ, conform căruia: „*orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare intereselor sale legitime*” conduce la ideea că plângerea formulată de subscrisa este admisibilă.

Potrivit dispozițiilor art. 34 din noul *Cod de procedură penală*, în categoria alți

subiecți procesuali, legiuitorul a statuat că: „în afara participanților prevăzuți la art. 33 (subiecți procesuali principali), **sunt subiecți procesuali**: martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, **organele speciale de constatare**, precum și orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale.”

2). Raționamentul care a stat la baza formulării plângerii rezidă în următoarele:

a), pornind de la noțiunea de **organe speciale de constatare**, reținută de legiuitor ca făcând parte din **categorია alți subiecți procesuali**, în raport cu dispozițiile art. 61 alin. 1 lit.

b) din noul *Cod de procedură penală*, actele încheiate de unele organe de constatare, potrivit cărora: „Ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, **organele de constatare sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate: (...) „organele de control și cele de conducere ale autorităților administrației publice sau altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de către cei aflați în subordine ori sub controlul lor”**”;

b). potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, **instituția exercită controlul** asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a **resurselor financiare ale statului și ale sectorului public**.

În situațiile în care se constată, cu ocazia controlului efectuat, **existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale**, conducătorul departamentului sesizează organele de urmărire penală competente pentru asigurarea valorificării constatărilor.

Așadar, coroborând dispozițiile *Codului de procedură penală* cu cele ale *Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, **are calitatea de organe speciale de constatare, ceea ce îi conferă și calitatea de subiect procesual în procesul penal, ca urmare a sesizării făcute.**

Pe de altă parte, sesizarea organelor de urmărire penală este drept consecință a valorificării actelor de control a căror finalitate/scop este acela de recuperare a prejudiciilor cauzate bugetului public.

3). Art. 336 alin. (1) din noul *Cod de procedură penală* potrivit căruia: „**orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin aceasta s-a adus o vătămare intereselor sale legitime**” **reprezintă o garanție a principiului legalității în cadrul procesului penal**, prevăzut de art. 21 din *Constituția României*, revizuită în anul 2003, care prevede la alin. (2) că: „**Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept, de a se adresa justiției, pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.**”

Mai mult decât atât, dispozițiile art. 125 din *Constituție*, consacră **principiul înlăptuirii justiției de către instanțele judecătorești**, principiu consacrat și în convenții internaționale privitoare la drepturile omului, la care România este parte.

4) În cauza de față, procurorul, prin *ordonanța de clasare* a pus capăt unui conflict de drept penal, iar potrivit normelor de procedură penală astfel de acte reprezintă acte prin care se înlăptuiește justiția, iar potrivit art. 125 alin.(1) din *Constituție*, este firesc ca acestea să fie verificate în sensul confirmării ori infirmării de instanțele judecătorești, singurele autorități prin a căror activitate se realizează justiția.

De altfel, **analizând situația comparativ cu normele vechiului Cod de procedură penală** în materie, prin Decizia nr. 486/1997, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a art. 278 din vechiul *Cod de procedură penală*, admițând constituționalitatea acestui articol **numai în măsura în care nu oprește persoana nemulțumită de soluționarea plângerii împotriva măsurilor sau actelor efectuate de procuror**

ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta și care nu ajung în fața instanțelor judecătorești să se adreseze justiției în temeiul art. 21 din *Constituție*, ce urmează să se aplice în mod direct.

5). Curtea de Conturi are ca **atribuție fundamentală**, potrivit art. 1 din Legea nr. 94/1992 privind „*controlul asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public*”, iar scopul său principal este acela de **valorificare a rapoartelor de audit**, care potrivit art. 33 alin.(4) din Legea nr. 92/1994 *în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, conducătorul departamentului sesizează organele în drept pentru asigurarea valorificării constatării*". Aceste prevederi sunt dezvoltate la **pct. 240 - 249** din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 155/2014.

Prin urmare, **sesizarea organului de urmărire penală intră în atribuțiile instituției noastre, atunci când se constată, urmare a acțiunilor de control/audit, că există indicii referitoare la existența unor fapte de natură penală.**

În acest context, calitatea procesuală a de a contesta actele procurorului este dată de **urmărirea finalității constatărilor activităților de control a cheltuirii banului public**, fiind astfel admisibilă plângerea formulată de subscrisa la judecătorul de cameră preliminară.

6). Sub **aspectul determinării calității** în care, potrivit normelor *Codului de procedură penală*, exercită această prerogativă, trebuie să ne raportăm la prevederile art. 288 din acest act normativ, care, la alin. 1 reglementează **patru modalități de sesizare a organelor de urmărire penală**:

- a) plângere;
- b) denunț;
- c) **actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege;**
- d) din oficiu.

Din punct de vedere al modului de sesizare a organului de urmărire penală, **nu formulează un denunț, astfel cum este acesta prevăzut la art. 290 din *Codul penal***, ci este vorba despre cazul de la art. 291 din *Codul procedură penală*, respectiv **sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și alte persoane.**

În conformitate cu alin.(1) al acestui articol, **orice persoană cu funcții de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori a altor persoane juridice de drept public, precum și orice persoană cu atribuții de control, care, în exercitarea atribuțiilor lor, au luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, sunt obligate să sesizeze de îndată organul de urmărire penală și să ia măsuri pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă să nu dispară.**

7). Misiunea constituțională și legală a care este aceea de a verifica legalitatea modului de cheltuire a banului public de către autoritățile și instituțiile publice.

Sesizarea organelor de urmărire penală în situațiile în care sunt săvârșite fapte de natură penală referitoare la utilizarea resurselor bugetare, precum și **formularea plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire și netrimiteră în judecată** emise de organele de urmărire penală se impune tocmai din perspectiva realizării acestei misiuni, așa încât este **evidentă existența unui interes legitim.**

A limita această competență ar însemna să se dea gir abuzului în administrație, încălcării legilor ce reglementează cheltuirea banului public și denaturării ideii de legalitate a acestui foarte important segment al unui stat de drept, care este legalitatea în general și legalitatea cheltuirii banului public în particular.

In acest fel ar fi golită de conținut activitatea unei instituții fundamentale a statului de drept,, autoritatea supremă de control asupra legalității cheltuirii banului public. Aceasta ar fi cu atât mai grav, cu cât conform Legii nr. 94/1992, cu modificările și completările, care i-au fost aduse, nu mai poate ea însăși să stabilească întinderea prejudiciilor și să procedeze la recuperarea lor.

Se apreciază că trebuie să existe cooperare din partea tuturor autorităților și instituțiilor publice implicate, inclusiv al Ministerului Public și al Direcției Naționale Anticorupție, pentru descoperirea, combaterea și prevenirea oricăror acțiuni care să aducă atingere drepturilor legitime ale Statului Român, în general, și interesului public în special.

8). O eventuală respingere ca inadmisibilă a plângerii formulată de împotriva soluțiilor de neurmărire și netrimitere în judecată emise de organele de urmărire penală, ar afecta „*liberul acces la justiție*” al instituției de mai sus, garantat de art. 21 din Constituție oricărui subiect de drept, persoană juridică de drept public sau privat, căreia nu numai că îi este recunoscut dreptul de a se adresa justiției, în sensul larg, al noțiunii, ci îi este instituită obligația de a face. Se aduce în discuție posibila incidență a prevederilor art. 262 din Codul penal, care incriminează infracțiunea de *omisiune a sesizării organelor judiciare*, care poate să fie atrasă în cazurile în care organele de urmărire penală apreciază că personal al instituției noastre se află într-o asemenea situație.

Cu alte cuvinte, sesizarea organelor de urmărire penală este, în egală măsură, o atribuție principală a, dar și o obligație legală, care vizează, însă, nu numai acest moment de început al declanșării cercetărilor penale, ci și etapele ulterioare, ale exercitării căilor de atac prevăzute la art. 339-340 din Codul de procedură penală împotriva soluțiilor de neurmărire și netrimitere în judecată.

Dreptul de a formula plângere împotriva ordonatelor de clasare rezultă din însăși adresa organului de urmărire penală prin care se înaintează ordonanța de clasare, în care se specifică că, în conformitate cu prevederile art. 340 din Codul de procedură penală, putem formula plângere în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de Camera preliminară de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță.

9) Trebuie reținut că, în doctrina de specialitate s-a exprimat opinia potrivit căreia sintagma „*interese legitime*” nu impune o condiție de admisibilitate a acțiunii în justiție, căci caracterul legitim sau nelegitim al pretențiilor formulate în acțiunea în justiție rezultă numai în urma judecării pricinii respective și va fi constatat prin hotărârea judecătorească. Însă, pe lângă consacrarea principiului constituțional al liberului acces la justiție, este necesară asigurarea unei eficacități reale și efective a acestuia, întrucât, în practică, exercitarea sa poate întâlni diverse obstacole.

Totodată, se arată, că, în jurisprudența sa constantă, (Deciziile nr. 953/2006 și 467/2008) a reținut că: „*în sensul principiului constituțional instituit de art. 21 privind accesul liber la justiție, se înscrie și posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime*”; ca urmare, „*existența oricărui impediment administrativ, care nu are o justificare obiectivă sau rațională și care ar putea până la urmă să nege acest drept al persoanei, încalcă, în mod flagrant, prevederile art. 21 alin. (1) - (3) din Constituție*.” Accesul liber la justiție presupune dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, garanții impuse de art. 6 pct. 1 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului (CEDO).

Mai mult decât atât, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea unor dispoziții prin care se elimina o cale de atac, cu consecința încălcării liberului acces la justiție al părților pentru apărarea drepturilor și a intereselor lor legitime.

3. Intimat prin avocat achiesează la concluziile Ministerului Public cu privire la inadmisibilitatea sesizării.

Apărătorul ales al intimatului arată că a solicitat încă de la început respingerea ca inadmisibilă a plângerii și își menține acest punct de vedere, achiesând întrutotul la concluziile reprezentantului Ministerului Public.

Arată că este dincolo de orice îndoială că prin îndeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 33 alin. 4 din Legea 94/92 C. C. are obligația ca atunci când constată că există suspiciuni cu privire la săvârșirea unei fapte penale, conducătorul departamentului sesizează organele de urmărire penală pentru asigurarea valorificării actului de control și informează entitatea audiată. Arată că din perspectiva art. 288 C.p.p. este evident că în aceste situații nu putem fi decât în prezența unor denunțuri prev. de art. 291 C.p.p. nefiind altceva decât o variantă de specie a denunțului. Astfel, se pune problema dacă C. C. este abilitată să uzeze de procedura prevăzută de art. 340 C.p.p. întrucât legea spune foarte clar că nu poate uza de această procedură decât persoana vătămată sau persoana ale cărei interese legitime au fost vătămate și problema a fost lămurită în decizia 13/2011 unde, în considerente s-a spus foarte clar noțiunea de denunțator este incompatibilă cu noțiunea de persoană vătămată astfel cu o definește și art. 289 C.p.p. Pe de altă parte noțiunea de interese legitime, trebuie limitată prin raportate la conduita denunțatorului care acționează în acest fel, fie că legea îl obligă, cum este cazul în speță, fie acționează din spirit civic în acest sens. În opinia sa, apărătorul intimatului arată că este dincolo de orice îndoială că petenta a acționat în virtutea unui interes public pentru că ea este înființată și funcționează urmare a unui interes public, astfel că se pune problema dacă poate fi invocat acest interes public legitim pentru a legitima calitatea procesuală activă în procedura prevăzută de art. 340 C.p.p. Arată că acest interes legitim a fost consacrat de Legea 544/2004 în art. 2 lit. r privind contenciosul administrativ dar acest interes public nu justifică legitimitatea de a uza de procedura prevăzută de art. 340 C.p.p. pentru că dispozițiile codului de procedura penală nu se completează cu dispozițiile legii contenciosului administrativ și, în al doilea rând, pentru faptul că în această situație interesul public legitim nu este de natură a îndreptăți petenta să-și depășească atribuțiile stabilite foarte clar prin Legea 94/92.

Opinia instanței cu privire la inadmisibilitatea plângerii

Tribunalul opinează că este justificat a se conferi calitate procesuală în primul rând în virtutea dispozițiilor art. 21 din Constituția României care garantează liberul acces la justiție a oricărui subiect de drept.

În ipoteza interpretării în sens contrar s-ar ajunge, în acele cazuri în care s-au pronunțat soluții de clasare în legătură cu cauze care au pornit de la sesizări ale, la situația de a nu putea fi supuse cenzurii judecătorului, respectiv la „înlăturarea,, judiciară a căii de atac prin încheierea conflictului de drept penal în fața procurorului.

Instanța arată că Decizia 13/2011 pronunțată de ICCJ pentru lămurirea calității procesuale a, nu poate fi aplicată în cauză întrucât nu vizează concret situația juridică supusă judecății și nu poate fi aplicată ca atare în baza principiului forței obligatorii.

Instanța a comparat situația juridică a cazului ce a făcut obiectul deciziei de mai sus și reține că deși unele caracteristici ale cazului pentru care există dezlegare pot fi asemănătoare nu sunt complet identice cu cele ale cazului dedus judecății, astfel că nu se poate face o aplicarea a acestei decizii nici prin analogie.

Tribunalul se arată de acord cu opinia petentei constând în faptul că interesul legitim al C. C. reiese din dispozițiile art. 1 din Legea 94/1992 privind organizarea și funcționarea Potrivit acestui text, instituția citată are atribuția generală de a exercita controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului din domeniul public.

În opinia tribunalului, exercitarea căilor de atac în cauze care vizează posibile infracțiuni în legătură cu aceste fonduri, reprezintă o componentă a controlului exercitat în legătură cu întrebuințarea acestor resurse.

În aceste condiții, interesul legitim derivă din necesitatea petentei de a acționa în realizarea obiectului de activitate și anume acela de a veghea la modul de cheltuire a banului public.

Față de aceste considerente, tribunalul în baza art. 475 și art. 476 alin 1 cod pe penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

"să se stabilească dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 340 alin 1, art. 339 raportat la art. 336 alin 1 din codul de procedură penală, are calitatea procesuală de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dacă autoritatea centrală de audit are dreptul de a ataca soluțiile de clasare dispuse de procuror".

Totodată se va face aplicarea dispozițiilor art. 476 alin 2 cod pr. penală, în sensul că se va dispune suspendarea prezentei cauze având ca obiect plângerea formulată de petenta împotriva soluției de clasare pronunțată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – în dosar, până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept indicată mai sus.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:

În temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

- "să se stabilească dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 340 alin 1, art. 339 raportat la art. 336 alin 1 din codul de procedură penală, Curtea de Conturi a României are calitatea procesuală de persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte, respectiv dacă autoritatea centrală de audit are dreptul de a ataca soluțiile de clasare dispuse de procuror".

În temeiul art. 476 alin 2 cod pr. penală se dispune suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept indicată mai sus.

Fără cale de atac.

Pronunțată azi 17 02 2016 în camera de consiliu.

JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,

.....

GREFIER,

.....

Redactat Judec.

Tehnored. Gref. /2 exempl.